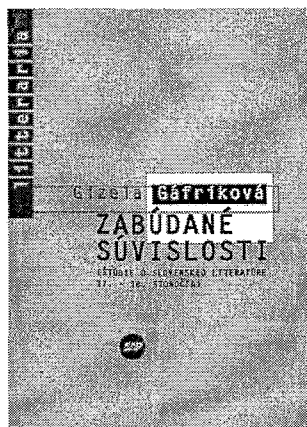

Z EDIČNEJ ČINNOSTI ÚSTAVU SLOVENSKEJ LITERATÚRY SAV

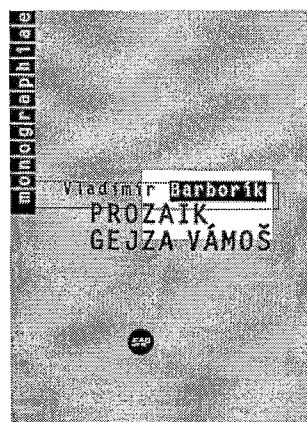

GÁFRIKOVÁ, Gizela: *Zabúdané súvislosti. (Štúdie o slovenskej literatúre 17. – 18. storočia.)* Bratislava : Slovak Academic Press, 2006. 274 s. ISBN 80-8095-002-4.

Publikácia je súborom trinástich štúdií, ktoré obracajú pozornosť na širšie spektrum problémov výskumu slovenskej literatúry druhej polovice 17. až prvej polovice 18. storočia. Autorka ich rozčlenila do dvoch oddielov. Do prvej časti sústredila širšie koncipované štúdie (tradícia výskumu slovenského literárneho baroka, koncepcie literárneho jazyka z literárnohistorického aspektu, analýza žánrových vlastností latinskej autobiografickej prózy, rétorické princípy výstavby kazateľského textu a pod.). V druhej časti knihy ide zväčša o návraty k niektorým – výskumne zdan-

livo „uzavretým“ –, v skutočnosti však nedoriešeným a otvoreným literárnohistorickým problémom.

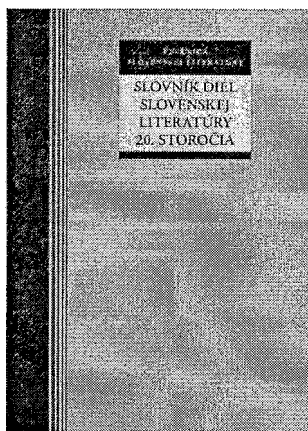
Publikácia tak ozrejmuje zabúdané, resp. nedoceňované javy a súvislosti zložitého dobového literárneho procesu a upozorňuje na ich vývinovú relevanciu a stimulatívnosť, resp. duchovnú a kultúrnu aktuálnosť.

BARBORÍK, Vladimír: *Prozaik Gejza Vámoš.* Bratislava : Slovak Academic Press, 2006. 200 s. ISBN 80-8095-003-2.

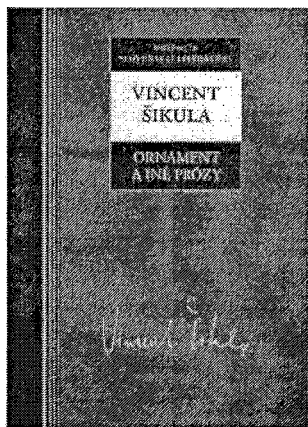
Monografia je výsledkom troch paralelných prístupov k dielu a osobnosti spisovateľa: interpretačného a literárnohistorického, kultúrno-typologického a – výberovo – i biografického. Výklad spisovateľovho diela sa zameriava na žánrové východiská, typologický štatút a smerovo vývinovú zaradenosť. Rešpektuje vnútorný vývinový aspekt autora (chronologicky postupuje od poviedkových prvotín k posledným románom z tridsiatych rokov 20. storočia), ale aj to, ako sa jeho dielo vpisovalo do súvislostí medzivojnovnej slovenskej prózy. Biografická zložka monografie nepredstavuje – vzhľadom na primárne ciele práce – súvislú rekonštrukciu zložitých životných peripetií Gejzu Vámoša. Zameriava sa hlavne na tie okolnosti autorovho života, ktoré súviseli s jeho prozaickou tvorbou a postavením angažovaného literárneho a kultúrneho činiteľa.

Z NOVÝCH TITULOV EDÍCIE KNIŽNICA SLOVENSKEJ LITERATÚRY

Slovník děl slovenské literatury 20. století. Bratislava : Kalligram – Ústav slovenskej literatúry SAV, 2006. 528 s. ISBN 80-7149-918-8.

Slovník zostavený kolektívom autorov Ústavu slovenskej literatúry SAV pod vedením Rudolfa Chmela približuje vybrané diela slovenskej poézie a prózy 20. storočia: prvé dielo vyšlo v roku 1901, posledné v roku 2000. Má ambíciu byť syntézou vychádzajúcou z poznania slovenskej literárnej vedy na začiatku 21. storočia. Svojím spôsobom predstavuje istú hierarchizáciu slovenskej literatúry 20. storočia, reflektovanú v takejto špecifickej žánrovej podobe, ktorá môže byť pendantom k dejinám literatúry, prirodzene sa sústreďujúcim na literárny proces. Autorský kolektív si musel osvojiť tento v slovenskej literárnovednej lexikografii neodskúšaný žáner tak, aby zladil náročnejšie interpretačné ciele s potrebami širšej verejnosti – vedeckej, pedagogickej, študentskej, aktívnejších záujemcov o slovenskú literatúru doma i v zahraničí a zároveň sa pokúsil o istý hodnotový systém. Ten vychádza z doterajšej literárnovednej tradície a jej prehodnotenia, z nevyhnutnej selekcie, zo súčasného stavu interpretačného výskumu i z praktických potrieb užívateľov slovníka.

ŠIKULA, Vincent: *Ornament a jiné prózy*. Výber zostavila, komentár, vysvetlivky, kalendárium života a diela a doslov napísala Eva Jenčíková. Bratislava : Kalligram – Ústav slovenskej literatúry SAV, 2006. 656 s. ISBN 80-7149-916-1.

Knižný výber *Ornament a jiné prózy* predstavuje Vincenta Šikulu ako popredného spisovateľa slovenskej literatúry druhej polovice 20. storočia s mimoriadne vyhraneným a originálnym autorským rukopisom. Dominantnú časť knihy tvorí výber zo Šikulovej epickej tvorby doplnený o esejisticko-publicistické texty, spomienky, medailóny, rozhovory, životopisné fragmenty, ale aj o krátke ukážky z tvorby pre deti a z lyriky. Čitateľ tu nájde i zaujímavé kritické reflexie o Šikulovej tvorbe, komentáre, vysvetlivky a prehľadné kalendárium života a diela. Spisovateľov obraz dopĺňa vedecká štúdia o nevšednom autorovom naračnom umení, ktorým odкрýva elementárnu ľudskosť, krásu i tragiku bytia jednoduchého človeka, zápasiaceho o každodenné ľudské porozumenie a spravodlivé miesto v dejinách.